

2020-11-13 07:50 CET

Varning till Sveriges kommuner, regioner och myndigheter

I tider av kris och osäkerhet i omgivningen så ställs ofta kraven på handlingskraft hos chefer och ledare. Under pandemin har detta märks extra tydligt inom offentlig sektor där personal inte bara riskerar själva drabbas, utan även får dra ett stort och tungt lass för att minska konsekvenserna av den.

När stora krav ställs, både inifrån organisationen och utifrån, inte sällan genom media, blir det ett hårt tryck på ledaren att snabbt hitta lösningar, skapa trygghet och genomföra insatser som är till personalens gagn.

En guldgruva för charlataner

Tyvärr är detta något som oseriösa aktörer drar nytta av. När den överbelastade ledarens tid inte räcker till och pressen är stor att agera, är det ett öppet fält för de personer som utan skrupler, med hemmasnickrade metoder och rent humbug säljer och levererar tjänster till olika offentliga arbetsplatser. Med löften om direkta effekter, anekdoter från lyckade case och inte sällan påhittade titlar blir det en snabb utväg för ledaren som har tusen andra saker på sin agenda.

Samma aktörer, nya titlar och nya tjänster

Vi har sedan pandemin startade fått ta emot ett stort antal telefonsamtal från chefer och ledare inom offentlig sektor som ställt frågor om aktörer, deras metoder och instrument. Aktörer som tydligt använt pandemin som försäljningsargument.

Kontentan av dessa samtal ger vid handen att:

- Det är samma aktörer som tidigare marknadsfört personlighetstester och grupputveckling som helt plötslig säger sig vara experter på rehabilitering, samtalsgrupper och krisstöd
- Dessa är samma aktörer som tidigare titulerade sig som coacher eller organisationskonsulter kallar sig nu "krisexperter", "omställningskonsult" och "rehabiliteringsspecialist"
- Det är samma anekdotiska argument som används i försäljningen och samma totala avsaknad av belägg för insatsens effektivitet. Dvs metoden är varken systematiskt utvärderad eller vetenskapligt beforskad.
- Det är samma trick som används genom att aktörerna använda prefix som "Licensierad", "Diplomerad" eller "Certifierad" före sina egenpåtagna titlar.

Våra råd till kommuner, regioner och myndigheter

- Det är oftast inte så bråttom.

I den mån akuta insatser behövs, eller där det är så bråttom att en ordentlig upphandling inte hinner göras bör ni använda er företagshälsovård. De har vanligtvis nödvändig kunskap och erfarenhet för denna typ av akuta åtgärder

- Sök upp konsulten, vägra bli uppsökt

Det är ert behov av insats som ska styra vilka aktörer och metoder som ska avgöra. Den oberoende konsulten kan på förhand inte veta vilka dessa behov är. Den uppsökande konsulten vill därför gärna "skapa" ett behov hos er, och som en slump passar dennes produkt perfekt för att täcka behovet.

- Använd dokumenterad kompetens

Har ni behov av att anlita en konsult, se till att denne har dokumenterad kompetens inom det verksamhetsfält som denne verkar inom. Handlar insatsen om beteendevetenskap som ex samtalsstöd se till att utföraren är ex Legitimerad psykolog. Handlar insatsen om fysisk rehabilitering, se till att utföraren är Legitimerad fysioterapeut osv

- Lita på vetenskapen.

Använd bara metoder som är systematiskt utvärderade eller vetenskapligt beforskade. Det kanske inte är hippt eller snabbt eller säljs genom glansiga broschyrer och interaktiva hemsidor, men det är oftast det som är mest effektivt.

Till sist!

Utifrån de vittnesmål vi fått, som självklart också är av anekdotisk karaktär mer än en systematisk sammanställning, drar vi dock slutsatsen att de finns en hel del aktörer som inte drar sig för att utnyttja denna allvarliga pandemi som ett sätt att marknadsföra och sälja sina egna hittepå-produkter. Detta helt utan hänsyn till, eller för del delen kunskap om, negativa effekter som deras insatser kan föra med sig.

Dessutom, vilket vi inte ska glömma, är det offentliga medel som går till dessa aktörers fickor istället för att kunna användas i en hårt belastad kärnverksamhet.

[Detta inlägg skickades i går ut utan textinnehåll. Vi beklagar detta]

Mattias Lundberg är Leg, Psykolog, Leg Psykoterapeut, Docent i Psykologi vid Umeå Universitet, Författare, Föreläsare och Moderator.

Mattias Lundberg är en flitig samhällsdebattör med särskilt intresse för psykologin i politiken. Mattias Lundberg beskrivs ofta som en psykolog med förmåga att förklara psykologi på ett enkelt sätt och han anlitas ofta därför av såväl media som företag.

Mattias är författare till bland andra: *Den Lyckliga Pessimisten & Det är sant - det stod ju i tidningen*

Mattias Lundberg is a licensed psychologist, associate professor at Umeå university, public speaker and author.

Kontaktpersoner

Mattias Lundberg

Presskontakt

Leg. Psykolog, Docent i psykologi, Författare, Föreläsare & Moderator

mattias@aplato.se

+46 70 3154078

+ 46 90 121050